

anklagemyndighed) kan træffe beslutning om at undlade tiltale. Den øvrige sagsbehandling, herunder udførelsen af sagen for underretten, varetages af politimesteren. Politimesteren kan endvidere uden forelæggelse for statsadvokaten begære afholdelse af forundersøgelserforhør i retten, og, hvis sigtede herunder afgiver en uforbeholden tilståelse og samtykker i, at sagen behandles på denne måde, rejse tiltale, således at sagen straks fremmes til dom uden udfærdigelse af anklageskrift, jfr. retsplejelovens § 925.

Politisager behandles i deres helhed af politimesteren, der således også træffer beslutningen om at rejse eller undlade tiltale.

Kompetencen til at anke underrettsdomme tilkommer både i politisager og i statsadvokatsager statsadvokaten, der også i øvrigt varetager behandlingen af ankesager.

b) Efterforskningsmidler.

De efterforskningsmidler, der er nævnt i retsplejelovens kap. 68, 69, 71 og 72 (beslaglæggelse, ransning, anholdelse og fængsling) kan anvendes i videre omfang i statsadvokatsager end i politisager. Da disse retsmidler imidlertid ofte er nødvendige for en effektiv efterforskning af lovovertrædelser, som i øvrigt uden betænkelighed kan undergives politisagsbehandling, bestemmes det hyppigt i lovgivningen, at sager om overtrædelse af loven behandles som politisager, men således at de nævnte efterforskningsmidler kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

c) Forsvarerbeskikkelse.

I statsadvokatsager skal beskikkes en forsvarer, når tiltale er rejst. Dette gælder dog ikke, hvis sagen pådømmes under forundersøgelse som tilståelsessag, og sigtede ikke er anholdt eller fængslet og udtrykkelig erklærer, at han ikke ønsker forsvarer beskikket.

I politisager skal som hovedregel kun beskikkes en forsvarer, såfremt der skønnes at blive spørgsmål om anvendelse af højere straf end bøde og hæfte.

d) Domsmands medvirken.

Domsmand medvirker aldrig ved behandlingen af politisager. Statsadvokatsager behandles som hovedregel under medvirken af domsmænd. Dette gælder både ved underretten og landsretten (i ankesager). Der medvirker dog ikke domsmænd i underretten i sager, der fremmes som tilståelsessager efter retsplejelovens § 925.

e) Udenretlige bodeførelæg m. v.

I politisager kan politimesteren, såfremt lovo-

vertrædelsen ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde på 600 kr., i stedet for at indlevere anklageskrift til retten, tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis han erkender sig skyldig og erklærer sig rede til at betale en nærmere angivet bøde. En tilsvarende adgang til udenretlig afgørelse findes ikke i statsadvokatsager. Statsadvokaten kan i visse mindre alvorlige sager undlade tiltale på nærmere angivne vilkår, herunder betaling af en bøde, men disse vilkår skal godkendes af retten.

Politisager behandles i øvrigt på flere punkter efter enklere regler end statsadvokatsager.

Spørgsmålet om at gøre en række straffelovsovertrædelser til politisager har været forelagt for præsidenterne for østre og vestre landsret, Københavns byret og Århus by- og herredsret samt for Den danske Dommerforening. For så vidt angår politiet og anklagemyndigheden er alle de berørte myndigheder og personaleorganisationer repræsenteret i strukturudvalget vedrørende politiet.

Gennemførelsen af lovforslaget vil ikke medføre udgifter for det offentlige.

Retsplejeloven er efter lovbekendtgørelse nr. 609 af 19. december 1969 ændret ved lov nr. 3 af 8. januar 1970 (Nedlæggelse af retten i Sakskøbing), lov nr. 10 af 29. januar 1970 (Ophævelse af udpantningsfristen), lov nr. 168 af 29. april 1970 (Forhøjelse af grænsen for underretssager), § 2 i lov nr. 203 af 27. maj 1970 (Domstolskontrol med frihedsberøvelser m. v.), lov nr. 153 af 16. april 1971 (Forhøjelse af ydelser til lægdommere og vidner m. v.) og lov af 8. marts 1972 (Forkyndelser m. v.).

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Spørgsmålet om at rationalisere sagsbehandlingen inden for politiet og anklagemyndigheden har gennem nogen tid været behandlet i strukturudvalget vedrørende politiet. Udvalget har i en indstilling til justitsministeriet foreslået, at det overlades til politimestrene at udøve påtalemyndigheden ved underret i færdselssager, der efter loven behandles som statsadvokatsager. Der henvises herom til det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af færdselsloven. Udvalget har endvidere foreslået, at visse overtrædelser af straffeloven, der i dag påtales af statsadvokaten, fremtidig behandles som politisager.

Ifølge retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1, påtales overtrædelse af følgende paragraffer i straffeloven af statsadvokaten, selv om de alene kan straffes med